

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.

Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, —1.—2.º

PALMA DE MALLORCA

LA MAURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres herbes a n-es qui s'ho guany

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol, Ferrer, 5.—Ca-Pamo Andreu Alcover, Plassa del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brossa.—Llibreria d'Alomar y Fontdevila Brossa.

Parla En Revenjoli. Escoltau i oïren

Matadura

N'haurem de donar una micopyneua an ets anticlericaltxos qu'aqueixa setmana passada n'han fetes de ses seues, com-e bons missatjes d'En Barrufet que son. I lo que fa més llástima, es sa soldada carionya que'ls enflocará son Amo, s'hora de la mort, si no's converteixen d'hora: es foc de l'infern, que no acabarà may. ¡Trabayar tota la vida com-e negres per haver de fer flamada per tota una eternitat! ¡Quina vega de.... geperuts i bobians!... Vaja, idò, si los ne donam una micopya de *matadura* an aqueys grans caps-esflorats d'anticlericaltxos!

I

No pot estar que no perneig

Pe's *Animalot pudent* parlam. Posa dissapte que an es Cementeri de Sóller, es *dia dels Morts*, «crirava s'atenció una especie de corral de bous ab un túmulo blanc»; i diu que «allá enterren es pobres desgraciats que se suiciden». I diu «es pobres», «perque», si 's suiciden «son rics», diu *Animalot* que suposen qu'es estat «una desgracia, qu'eren uns locos, i los enterren an es cementeri catolic». «An aquell corral, per no [tenir, doblers ni parents, e-hi enterraren un tal Salom], «qu'era beneyt». —Aquí s' *Animalot* diu més mentides que paraules. ¿Que té de particular que un cementeri no catolic es *dia dels Morts* estiga abandonat? Creuen es no-catolics ab sos sufragis p'es morts? ¿An-e quin no-catolic li ocorre anar a oferir sufragis p'es morts? Si s' *Animalot* no fos tan.... *animalot* sabria que están privats es sufragis públics per aquells ane qui l'Esglesia nega sa sepultura esglesíastica. No, no hi poron anar «es capellans» a «cantar responsos» demunt ses tombes d'aquells que l'Esglesia privá de terra sagrada.—Pero sa mentida més grossa de s' *Animalot* está en lo que diu, mentint i calumniant, que an aquell «corral de bous» o *cementeri neutre* de Sóller només e-hi «enterren es pobres que's suiciden»; perque, si es qui's maten «son rics», ab s'escusa de qu'eren «locos», «los enterren an es cementeri catolic». Això es una solemne mentida, una calumnia infame. Es suicides, es qui's maten a si mateixos, están privats de sepultura esglesíastica i de sufragis públics, perque es suicidi, es matarse un a si mateix es un pecat mortal greu de tot, que l'Esglesia castiga ab aquella pena, perque un que ab dret seny se mata a si mateix i no té temps de penedir-se'n fent un acte de contrició ben fet o confessantse ben confessat, se'n va cap dret a l'Infern, i allá no aprofiten de res es sufragis; es a ses ànimes del purgatori que aprofiten i no an es condemnats. Per això, quant s'estrevé que'n troben un de penjat o que's tira de dalt-a-baix d'una altura o dins un pou o sistema o estès ab

una escopeta, revolver o pistola aprop i sa ferida corresponent, s'Autoritat Esglesiástica obri una enquesta sobre aquell fet, se criden testimonis que declarin lo que hi saben, i se demana també es parer des metges qu'haguessen medicat aquell suïcida i es parer des qui han feta s'autopsia an es cadáver; i tot això per aclarir si aquell mort s'es suïcidat, s'ha donada sa mort ab dret seny, sabent lo que feya, o si hu ha fet ab ses facultats mentals trastornades, sense donarse 'n conte per anar desbarat de cap, i per lo meteix sense esserne ben bé responsable. Si d'aquella enquesta resulta lo primer, que's matá ab dret seny, sabent lo que feya, l'Esglesia li nega sa sepultura esglesíastica perque aquell criminal n'es indigne, i l'Esglesia faltaria si no le hi negava. Si resulta lo segon, que's matá sense conciencia clara de lo que feya perque no tenia's seny an es seu lloc, a-leshores l'Esglesia l'admet a sa sepultura esglesíastica.—Ara bè, si an aquell tal Salom de Sóller li negaren sa sepultura esglesíastica, si l'enterraren an aquell «corral de bous», no's va fer així perque ell fos «un pobre» com ment s' *Animalot*; no va esser perque «no tengués doblers ni parents», com ment tan alt com es s' *Animalot*; va esser que de s'enquesta que s'Autoritat Esglesiástica va obrir tot d'una que'l trobaren mort, resultá provat qu'ell s'era suïcidat, s'era mort a si mateix ab dret seny, sabent ben bé lo que feya. Es fals i mentida, es una calumnia infame això que diu s' *Animalot pudent* que només neguen sa sepultura esglesíastica an es pobres i que an es rics sempre los ho concedeixen.—I es qui escriuen s' *Animalot pudent* se tenen per catolics! ¡escriuen, i publiquen, i escampen per tot Mallorca aqueixes infamies, aqueixes mentides, aqueixes calumnias contra l'Esglesia de Deu! Si això que diu s' *Animalot pudent* que fa l'Esglesia, fos ver, l'Esglesia deixaria d'esser l'Esglesia de Deu, deixaria d'esser s' obra-mestra de sa má de Deu, deixaria d'esser sa mística Esposa de l'Anyell divinal, s'Autoritat de Deu demunt la terra, i ja no seria més que sa *Sinagoga de Satanás*; ses portes de l'Infern haurien triunfat d'ella, haurien prevalgut contra ella: cosa que Deu, que'l Bon Jesús va prometre que no succeiria may per may.—No, gran *Animalot pudent*, jamay l'Esglesia ha fetes aqueys parts i quarts que vos deys ab sos qui's suiciden, ab sos qui's maten a si mateixos; fa resadora igual per tots, sien pobres sien rics. Es una solemne mentida, es una infame calumnia això que deys des cementeri neutre de Sóller i d'aquell tal Salom! ¡Ja es una bona passada que no pogueu estar que no pernetjeu contra l'Esglesia de Deu! ¡Malanat! ¡miserable!

II

Esclips i esclips entre republicans

Dia 5 d'aqueix més, que's proclamaren es candidats pe's es eleccions municipals a Ciutat, a sa *Casa de la Vila*, es caporals republicans Srs. Quijada i Ramis Grauches insultaren s'altre caporal republicá D. Lluís Martí. ¡Quina llástima que D. Lluís no dediqui's seu talent indisputable a coses més altes qu'això de sa República entesa així com l'entenen s'immensa majoria des republicans espanyols. Estaune segur, D. Lluís, que Deu no vos doná aqueix cap que teniu, per defensar causes tan dolentes com sa República que somien s'immensa majoria des nostros republicans.

Dia 9 avespere sa *Jovintut Republicana Radical* de Ciutat celebrá un aplec electoral per presentar an es Partit es *candidats* que proposava pe's es eleccions de dia 12. Parlaren *radicals i socialistes* i casi tots donaren llenya per llarc an ets altres republicans, es de l'*Unió Republicana*, des carrer d'En Danús, i especialment an es Comité, compost des caps-pares des republicanisme mallorquí.

I mos surt dissapte s'*Obrer Balear* omplint columnes i més columnes contra es meteix Comité de l'*Unió Republicana* i contra's republicans que'l segueixen, posantlos com un pedás brut, tractantlos de farsants i *carn venuda*. Llavo pega una partida d'andanades an En Lerroux, tractantlo de venut a sa Monarquia, d'un-tat de mala manera ab negocis bruts com es de sa *portada d'aygos, eals i ciment* de Barcelona, aont se tractava de repartirse una trentana de milions de pessetes, desxuyant sa pobre ciutat de Barcelona.

D'altre banda mos surt *El Ideal* encivellant castanya i altra an es socialistes i republicans *radicals*, que no les deixa part sana, tractantlos de «boques de vívora», qu' emblanquinen (*embaucan*) «ets obrers», i demostra *El Ideal* que's socialistes i radicals, combatent sa substitució des consums p'es gravamen sobre sa carn, que será's meteix que hi ha ara, se contradiuen de sa manera més indigna, enganant com un xinos es biduins que'ls-e escolten, i dona una mala solapa an es *company* Roca i Hernandez pe'sa manera especial com s'es portat, essent Retgidor respecte d'això de sa substitució des Consums. I més envant tracta socialistes i radicals de «traydors», de «desbaratadors de pobles», de «desagraits», d'«indignes de sa dignitat d'homos» i de tot «crédit».

¿No es ver qu'aqueys senyors republicans se'n desfán de primera per donarnos a conèixer practicamente lo que pot esperar d'ells Espanya, lo que ferien si entraven a comandar: se menjarien ells ab ells i afonarien sa Nació dins s'abisme de tots es desgavells, brutors, porqueries i afrontes. No donen més de sí es nostros republicans.

III

Es mentida!

S'*Obrerelxo Balear* diu dissapte que's donen 42 milions i busques an es Clero per que corrompi innocents, com e-hu «ha fet», diu, «el P. Busquets» i es re-

lligiosos «Maristes del Manzanarés» ¡Quin enfilay de mentides! Es una solemne mentida que s'Estat doni an es Clero més de *coranta dos milions de pessetes*. ¡Si no arriba a donarne *trenta quatre de milions*, segons tantes de vegades hem demostrat ab sos Presuposts de s'Estat ab sa má. Pero es socialistes, com ells lo que volen es malfamar es Clero, ab veritat o ab falsedat, si no tenen coses veres que dir contra's Clero, se n'inventen de ferestes, i les entaferren an es seus bobians lectors ab sa major desvergonya del mon estampant ses mil calumnies contra's Clero. I encara hi ha qu'aqueys trenta tres milions de pessetes que s'Estat arriba a donar l'Esglesia, no son ni d'un bon tros ets interessos que produeixen es bens que. si s'Estat va prendre a l'Esglesia. De manera que s'Estat donava aquells trenta tres milions a l'Esglesia, no fa més que restituir en part a l'Esglesia allò de que la despujá.

En quant a lo que s'embolica's pape-rot socialista del «P. Busquets» i des «Meristes del Manzanarés», si fos ver, noltres seriem es primers en condemnar-ho i en demanar que'ls imposassen tot es cástic que's mereixen; pero com creym que no's tracta més que d'un enfilay de mentides i de calumnies d'ets anticlericals, que casi no tenen altra arma més qu'aqueixa, rebutjam ab una cossa aqueixa nova infamia des pape-rot socialista.

IV

No digueu aqueixes mènes!

Per voltros parlam es criguedoretjos de *El Ideal*, que deys mentint tan alt com sou, que'l Papa ha fetes fer rogatives públiques per que s'exercit italiá guanyi an es turcs ab sa guerra de Trípoli. Es fals i mentida que'l Papa haja fet res d'això. ¿Aont ni quant el Papa ha fetes fetals rogatives? ¿An-e quina esglesia d'Italia ni de fora Italia han fet cap rogativa per tal cosa? ¿Que no sou capaces de citarvosne cap?

Lo qu'ha fet el Papa, declarar oficiosament per via des periodics catolics de Roma que la Santa Seu permanece absolutament neutral respecte de tal guerra. La Santa Seu no té cap preferencia per Italia ni per cap altra nació; la Santa Seu no atén més que an es profit espiritual de tots es feels, escampats per tot lo mon, escampats a milenars per dins Turquia, els quals ella lo que cerca es defensarlos i alliberarlos de tot mal que les puga venir per tal guerra de Trípoli.

V

Glories de sa Republica Francesa

Les va bè de tot... per pegar a fons, an es francesos ab sa República. An aquells fets vergonyosos que retreyem s'altre dia succets no fa gayre a bordo des bastiments de guerra de França, hem d'afegir lo que duen es diaris aqueys dies succet a bordo de l'acorassat frances *Jean Bart*. Va esser qu'un vespre cop en sec

se trobà's bastiment a les fosques. Era qu' havien tapats es es fils electricis. ¿Qui? S'es uberta una enquesta per aclarirho. Tothom e-hi veu sa má des socialistes o anarquistes, que p'es cas tot vé a esser un cul de sac.

VI

¡Letgiuho anticlericaltxos!

Si, es un fet d'ets Estats Units, de sa gran República de Nort-America, succeit sa derreria d'agost entre's President de tal República i tot un estol de Monjes de 25 Instituts Religiosos d'aquella República (horror, republicanetxos assoleyats de per aquí!) Ido heu de creure i pensar qu'aqueys esbarts de Monjes venien de 45 Estats d'aquella República i del Canadà. Totes aqueixes Monjes eren profesores de col·legis que tenen an aquells Estats republicans (horrorisauvos de bell nou, republicanetxos, pero ben horrorisats eh? si no voleu fer traició a ses vostres... «conviccions!»). Ido tant de monjum i monjam havien aprofitades ses vacances d'estiu per anar a fer un curs d'estiu a s'Univer-sidad catolica de Washington, per perfeccionar es seus coneixements professionals i porerse'n desfer millor dins ses seues cátedres. I com hagueren acabat aquell curs, ¡mirau quina idea més... «monjenca» varen tenir! Presentarse a sa Primera Autoritat Civil de sa Confederació, an es meteix President d'ets Estats Units, per oferirli's seus respectes? I dit i fet, surten aquells estols de Monjes de s'Univer-sidad catolica, acompanyades des Rector i Professors d'aqueixa, i ¡cap an palau des President d'ets Estats Units, Mr. Taft, que les va rebre ab tota sa cortesia i sa majestat qu'ell acostuma: i se volgué entre-sentir de quina Congregació, Convent i Col·legi era cada una d'aquelles Monjes i an-e quins Estats pertenyien. I la cosa no acabá aquí sino que tot aquell monjum aná a saludar an el «Capitol» es Vice-President de sa gran República, que també les va rebre magníficament. I llavo aquells estols de Monjes s'espitxaren cadascú an es seu Col·legi a seguir ensenyant es jovent nort-american. —¿Que vos sembla, republicanetxos de Mallorca i de fora-Mallorca? ¡Ah si voltros fósseu com aquells republicans d'ets Estats Units, no vos diriem es nomots que vos deym, ni vos bastreuriem tan sovint, ni vos hauriem d'encivellar tantes de mormes. Perque veyam ¡si no'n teyau tros, grans terrolers!

VII

Anau apuntant anticlericaltxos!

Si es cosa d'apuntarho. Es monjos de St. Benet tenen, entre altres, una Abadia, de St. Juan, a Mineseta (Estats Units, regió septentrional), i no vos cregueu qu'estiguen mans fentes! sino que fan feyna a l'uf. Enguany han cuides 600 roves de pomes, i llavo blat, civada, patates i blat de les Indies tant en volgueu. I ¿com vos figura que s'han gastat es producte de tots aqueys esplets? Ido han fet un grandió cas qu'han batiat ab so nom de «Science-Hall», aixó es, una escola de primera de tot, per ensenyar ses Ciencies Naturals, ab tota sa comoditat i es material científic millor qu'avuy se coneix en tot lo mon. Axi son es monjos inimics de ses llums i de s'il·lustració! així volen s'ignorancia des poble!... Vaja! preniune nota, anticlericaltxos, que, en parlarvos de monjos o frares, ja bramau!

VIII

Un monument vergonyós

Mos conta díssapte s'«Obrer Balear» que dia 5 del corrent es socialistes belgues inauguraren un monument a Bruseles, dins sa plassa de Sta. Catalina, an aquell «capitá de lladres, incendiari i assassins». En Ferrer i Guardia, fusellat dia 13 d'octubre de 1909 a Monjuic per haver promoguda i dirigida aquella revolució horrible i vergonyosa, anomanada sa «Setmana trágica», que ocasioná un sens fi d'incendis, es robo de milions de pessetes i més de cents morts. A un lladre, a un incendiari, a un assassi com aquell es socialistes de Belgica alsen un monument. Se compren: deuen esser per l'estil d'ell. Si, o son un uns lladres i uns assassins com ell o son un remat de bobians i de potencs que no saben que's metjenquen ni que's fan.

IX

Ses eleccions municipals de diumenge passat.

Es estada feresta p'es republicans sa batalla electoral de diumenge passat, gracies a Deu; an es punts aont sempre solien guanyar, a ses grans ciutats com Madrid, Barcelona, Sevilla, Valencia, Bilbao, Saragossa, Córdoba, Santander, Palma, per tot se'n han duyt s'aumut p'es cap, una gran planissada, les ha tocat es perdre, gracies a Deu. Ja feya estona que no hi havia hagudes unes eleccions tan fatals p'es republicans, i especialment p'es lerrouxistes. Si, es més arrenyonats, es més culbatuts son estat es lerrouxistes, allá ont ells se tenien p'es vertader partit republicá, p'es més fort de tots ets estols republicans. Vetassi sa llista de ses derrotes electorals que se'n dugueren es republicans diumenje passat.

I

Ses eleccions a Manacor

Surten elegits: 5 liberals, 3 conservadors, 1 republicá i 1 socialista. Aixó son es fets. Es evident que, si «es de la Dreta» se fossen entesos una micoyneua més, no'n seria sortit cap de republicá ni de socialista. Ara bé, a pesar des lamentable desgavell d'ets element de la Dreta a pesar de dirse republicans i socialistes es representants des poble, no n'han tret més que 1 es republicans i 1 es socialistes. Repetim que si's monárquics haguessen volgut, votant tothom així com pertoca, no'n sortia cap a Manacor de candidat que no fos monárquic. ¡Monárquics de Manacor! ¡monárquics de Manacor! ¿quant será qu'obrireu ets uys?—Pero es qui se'n han duyta sa gran sabatada, son estats es nostros ridiculissims lerrouxistes, que presentaven quatre «candidats», un a cada col·legi. ¿Sabeu ido quins vots tengueren? En Caldentey, 30; En Frau, 9; En Gomila, 11; i En J. Moya, 13. ¿Com no havien de sortir derrotats ignominiosament ab unes votacion tan ridicules? Se'n varen dur sa gran derrota del sigle. Més se'n mereixen. Fort!

2

Ses eleccions a Ciutat

A Ciutat han triunfat 10 «conservadors, 7 liberals i 3 republicans de l'Unió, de D. Jeroni Pou. Es «radicals» i socialistes, votaven plegats presentant 7 candidats «radicals», 1 «socialista» independent, 1 «socialista» rónec i 1

«republicá independent». Ido bé, aqueys 10 candidats sortiren tots derrotats, obtenint unes votacions ridicules; per exemple, an districte 1er, que n'elegien 2, es candidats conservador tengué 478 vots, es liberal en tengué 315, mentres es «radical», en tengué 78; An es 2° districte, que n'elegien 4, un «conservador» en tengué 1040; s'altre «conservador», 1016; es «liberal», 961; es «republicá de l'Unió 472; es «socialista independent», 270; un «radical», 191; s'altre «socialista» 207. An es districte 3er, que n'elegien 3, es candidat «conservador», en tengué 910; es «liberal», 848; es «republicá de l'Unió», 385; un «radical», 77; s'altre «radical» 67. An es districte 4er, que n'elegien 2, es candidat «conservador» tengué 655 vots; es «republicá de l'Unió», 169; es «radical», 59. An es districte 5er que n'elegia 2, es «conservador» en tengué 256; es liberal, 263; un republicá de l'Unió, 31; un radical, 101. An es districte 6° que n'elegien 2, es «conservador», en tengué 241; es «liberal», 242; es «radical», 3. An es districte 7°, que n'elegia 2, es «conservador» en tengué 720; es liberal, 403; un republicá del Unió (En Ramis), 76; D. Lluís Martí, «republicá independent», 174.—¿S'es vist un paper més trist qu'han fet socialistes i republicans radicals ab ses votacions qu'han tengudes es seus candidats, comparades ab ses qu'han tengudes es monárquics i ets altres republicans, es de l'Unió?—També resulta molt eloqüent sa baixa feresta de vots des «republicans» de l'Unió: a cap districte n'han tengut la mitat des monárquics. An es 2° districte es monárquic que n'ha tenguts més pocs, es «liberal», n'ha tenguts 961; es «republicá de l'Unió», 478. An es districte 3er es monárquic que n'ha tenguts més pocs, es «liberal», n'ha tenguts 848; es «republicá de l'Unió», 385. An es districte 4er es «conservador, únic monárquic que's presentava, en tengué 655; es «republicá de l'Unió», 169. An es districte 5er es monárquic que'n tengué més pocs, es «conservador», en tengué 256; es «republicá de l'Unió», 31. An es districte 7° es monárquic que'n tengué més pocs, es «liberal», en tengué 403; es «republicá de l'Unió», 76.—¿Que's son fets es republicans d'aqueix districte, de Sta. Catalina, que sempre en solien treure un, lo manco? Ell ara, mentres es «conservadors e-hi obtenen 720 vots i es liberals 403, es republicans d'En Quijada només n'apleguen 76, i es contraris d'En Quijada, republicans i socialistes, i per un homo de tan de prestigi republicá com Don Lluís Martí, només arriben a aplegar 174 vots.—De tot aixó resulta que a Ciutat es republicans están de baixa i que's socialistes no suposen res electoralment, separats des republicans de «l'Unió», de D. Jeroni Pou.—¿Aont son es republicans de Ciutat? Es de «l'Unió» només han tenguts entre tots 1113 vots; es radicals i socialistes, 762; mentres es monárquics n'han tenguts 4308, además d'haver trets «tres» candidats an es districte 8°, aont no's presentá cap republicá, i s'hi aplicá s'article 29 de sa lley electoral vigent.—També s'ha de notar que, mentres es «conservadors obtenen 4300 vots, es «liberals», només n'aglaixen 3032; i que an es dos districtes aont es «liberals» han tenguts més vots que no es conservadors, a un n'hi tengueren 7 i a s'altre 1.—Tot aixó demostra si la ciutat de Palma es «republicana» o «monárquica», i si es més «liberal» que «conservadora». Vots son trunfos.—Si, resulta una rondaya, una solemne mentida allo

de que Palma es «republicana».—Pero dirá qualqu:—Idó com era, que fa vuyt o nou anys es republicans guanyaven a tots es partits monárquics? Es natural que los guanyassen: es republicans se ballugaven fort i se treyen es fret de peus, i es monárquics no's bategaven, dormint es só d'ets imbécils, com-e troncs. Es qui no tenen son, sempre han safalcats es que'n tenen.

3.

Sa derrota electoral des republicanetxos de Sóller.

Es estada feresta sa que se'n han duyta aqueys republicanetxos ab ses eleccions de diumenge passat! Ells, batzanots com son, se figuraren que de cop i boley s'havien de fer senyors des municipi de Sóller. Per aixó tiren an es públic un manifest electoral dia 5 del corrent, ab un programa de regeneració i redressament de Sóller que's componia de 12 articles, prometent fer una partida de coses ben bones, pero impossibles ab sos moraduxos de que pot dispondre un municipi com es de Sóller. Prometre coses tan grosses, que son absolutament impossibles per falta de «cum quibus», es una fanfarronada per embarruiar i aglapir beneyts. Per tal motiu, sa «Jovintut Conservadora», d'allá, pocs dies després els etzibá an aquells republicanetxos una «fuya», que'ls-e baldá, posantlos ab evidencia, fent veure que tot alló no era més que música, i no «celestial», sino d'En Barrufet. Llavo les n'encivellaren un'altra de «fuya» an aquells grans republicanetxos, que també les posá ben en ridícul. Aquells republicanetxos, no veyent sa partida guanyadora, s'unci-xen ab sos liberals per anar a ses eleccions; i plegats es dos partits, presenten candidats a tots es districtes. Se fan ses eleccions, i es «conservadors se'n duen «majories» i «minories», e-hu copen tot, i republicans i liberals que den tots derrotats, arrenyonats, fets benes.—De manera que Sóller no té res de «republicana ni de liberal; es conservadora, no es de «l'esquerra», sino de la «dreta», gracies a Deu.—De manera que's fundadors de s'escola layca d'allá se'n han duyt s'aumut p'es cap. Aquell senyor que la sostén ab sos seus clopinsos, «verbo» diners, que's presentava per «Retgidor» se'n ha duyt sabatada, pero a ferir; s'altre célebre revel·ler Ozones, també ha pegat de bec i li han fet menjar pòls més que no n'ha volguda; l'han derrotat ignominiosament.—Més se'n mereixen aqueys republicanetxos de Sóller! No duguessen tanta d'eldécia ni tanta d'estuferal.—Es molt significatiu que's sollerics, que es sa gent de Mallorca que coneixen més de prop lo qu'es una república, navegant tant per dins França i per dins ses Repúbliques americanes, no vajan de votar republicans, sino conservadors, qu'es s'altre estrem, i que no deixin sortir ni un Retgidor republicá. ¡Ja demostren es sollerics estarne ben poc agradats de sa ditxosa República. Es que a França i a América toquen ab ses mans que es un govern republicá dins ses nacions llatines: tan carronya com es que hu siga més.

4.

Ses eleccions an ets altres pobles de Mallorca

Per tot els ha tocat es perdre an es republicans, i casi per tot es «conservadors» han trets més Retgidors que's «liberals». Vetassi ses claricies que hem pogudes haver:

A Binisalem han triunfat 3 conser-

vadors i 2 lliberals; a Alaró 6 conservadors i 2 lliberals (republicans i socialistes, derrotats); a Valldemossa 3 conservadors i 2 lliberals; a Andraitx, 4 lliberals, 4 republicans i 1 conservador; a Sa Pobla, 4 lliberals i 3 conservadors; a Sóller, 9 conservadors (republicans i lliberals, derrotats); a Felanitx, 5 conservadors, 2 lliberals, 2 republicans, 1 jaumista; a Pollença 6 conservadors i 2 lliberals (derrotats es «jays» republicans de sa «cambra fosca»); St. Llorens de Cardassar, 3 conservadors, 1 lliberal i un republicà; a Petra, 3 conservadors, 2 lliberals i 1 republicà a Llubi, 3 conservadors; i 2 lliberals; a So'n Servera, 3 conservadors 2 lliberals; a Sineu, 4 conservadors i 2 lliberals; a Vilafranca, 5 conservadors; a Lluçmanyor, 5 conservadors; i 3 lliberals (es republicans i socialistes, derrotats); a Sta. Eugènia, 3 conservadors i 1 lliberal; a Montuiri, 3 conservadors i 3 lliberals; a Campos, 3 lliberals i 3 conservadors; a Capdepera, 3 lliberals, 1 conservador i 1 carlista (i es republicans?); a Marratxí, 3 conservadors, 1 lliberal i 1 independent; a Esporles, 3 conservadors i 2 lliberals (i es republicans?); a Maria, 3 independents, 2 conservadors i 2 lliberals; a Manacor, 5 lliberals, 3 conservadors, 1 republicà i 1 socialista; a Sanselles, 3 conservadors, 1 lliberal i un empàt.

TOTAL DE RETGIDORS PER ELECCIÓ: 82 conservadors; 50 lliberals, 4 independents, 9 republicans, 2 jaumistes, 1 socialista.—A 16 pobles es conservadors han trets més Retgidors, que's lliberals; a 5 pobles n'han trets més es lliberals a 3 pobles n'han trets tants uns com ets altres.—Falten clarícies de Porreres, Sta. Maria.

Adamà, s'aplicà s'article 29 de sa ley electoral vigent a tots aqueys altres pobles, proclamant a Bunyola, 3 lliberals i 2 conservadors; a Algayre, 3 conservadors i 3 lliberals; a Sta. Margalida 3 conservadors i 3 lliberals; a Alcudia, 3 lliberals i 2 conservadors; a Artá, 7 conservadors; a Establiments 2 conservadors i 2 lliberals; a Muro, 3 conservadors, 3 lliberals; a Lloseta, 5 independents; a Santanyí 5 conservadors i 1 lliberal; a Campanet, 6 conservadors i 2 lliberals; a Inca, 4 lliberals i 3 conservadors; a Selva, 3 lliberals, 3 conservadors i 1 republicà; a Deyá 2 lliberals i 2 conservadors; a Puigpunyent 2 conservadors, 2 lliberals i 1 independent; a St. Juan 2 lliberals, 2 conservadors i 1 independent; a Estallenchs, 3 conservadors; a Banyabufar, 4 independents; a Costitx 3 lliberals i 2 conservadors; a Calvià, 3 conservadors, i 2 lliberals; a Fornalutx 2 lliberals, i 2 conservadors; a Escorca, 2 lliberals i un conservador; a Búger, 2 lliberals i 2 conservadors.

TOTAL DE RETGIDORS PE' S'ARTICLE 29: 60 conservadors, 45 lliberals, 13 independents i 1 republicà. A 6 pobles es conservadors en tregueren més que's lliberals, a 5 pobles en tregueren més es lliberals que's conservadors, a 10 pobles en tregueren a la par.

Contanthi es de Ciutat resulten: 152 Retgidors conservadors; 102 lliberals, 17 Retgidors independents, 13 Retgidors republicans, 1 socialista, 2 jaumistes; i resulta que a 23 poblacions, una d'ells, Palma, es conservadors han trets més Retgidors que no es lliberals, a 10 poblacions n'han trets més es lliberals que's conservadors i a 13 poblacions n'han trets a la par. Resulten «preponderants» es conservadors, i es republicans formen una minoria microscòpica; 13 Retgidors en tot

Mallorca. Ab aqueixa fornada tan... colossal de Retgidors, si no entra ara sa Republica, ja no entrarà may.

5.

Ses eleccions an es Continent, no contanthi Barcelona.

Casi per tot es monárquics s'han fetes seues ses majories, guanyantles an es republicans, fins i tot allà ont es republicans feya temps que sempre les tenien. Vetassi ses clarícies qu'hem pogudes haver de ses ciutats principals.

A Madrid: han triuñfat 9 lliberals, 4 conservadors, 1 de la Defensa Social, 9 entre republicans i socialistes i cap lerrouxista; tots es lerrouxistes sortiren derrotats.

S'Ajuntament nou se compondrá de 29 monárquics i 22 entre republicans i socialistes.

A Badajoz: 4 lliberals, 5 conservadors, 3 republicans i 2 regionalistes.

A Córdoba: 8 lliberals, 6 conservadors, 4 republicans i 1 independent.

A Bilbao: 13 de la Dreta (8 nacionalistes, 1 tradicionalista, 2 lliberals, 2 conservadors), 5 republicans, 2 socialistes.

A Valencia: 17 monárquics i 9 lerrouxistes (en presentaven 16).

A Cadiz: 10 lliberals, 4 conservadors, 2 lliberals disidents, 2 catòlics sense cap calificatiu polític i 2 republicans.

A Saragossa: 7 lliberals, 3 conservadors, 4 radicals, 2 republicans «conjuncionistes», 2 independents i 1 republicà federal.—S'Ajuntament nou se compondrá de 12 republicans «conjuncionistes», 7 radicals, 9 conservadors, 2 jaumistes, 3 de l'«Acció-Social-Catòlica», 8 lliberals, 2 independents i 1 federal. Per lo meteix, es republicans serán 20 i es contraris seus 24.—Ja feya d'anys que a s'Ajuntament de Saragossa es republicans eren majoria. Ara l'han perduda, gracies a Deu.

A Jaen: 8 republicans, 5 conservadors, 3 socialistes, 2 independents i 1 jaumista.

A San-Sebastián: 8 dinásticos, 5 republicans i dos nacionalistes.

An el Ferrol: 3 conservadors, 3 lliberals, 4 republicans i 3 socialistes.

A Pamplona: 9 de sa coalició de ses Dretes i 4 de l'«Unió Democrática». Son sortits derrotats 1 de l'«Unió Democrática», 8 republicans «conjuncionistes» i 5 nacionalistes.

A Vitoria: 9 carlistes, 3 republicans, 1 conservador, 1 integrista i 1 socialista.

A Avila: 4 lliberals, 4 conservadors, 2 nacionalistes i 2 republicans.

A Cáceres: 6 lliberals, 4 conservadors, 4 republicans i 1 independent.

A Canarias: 4 lliberals, 5 conservadors 3 republicans i 1 independent.

A Terol: 6 lliberals, 4 conservadors i 2 independents.

A Toledo: 8 lliberals 2 conservadors i 2 catòlics sense cap calificatiu polític.

A Zamora: 12 republicans, 8 lliberals, 2 independents i 1 jaumista.

A Cuenca: 4 conservadors, 3 lliberals, 1 independent i 1 republicà.

A Castelló de la Plana: 19 republicans, 3 lliberals i 1 conservador.

A Murcia: triuñfaren completament es candidats monárquics; tots es republicans sortiren derrotats.

A Alacant: 10 lliberals, 7 republicans i 1 conservador.

A Sevilla: 13 lliberals, 9 conservadors. Tots es candidats republicans, tan conjuncionistes com radicals, son sortits derrotats.

A Granada: 9 lliberals i 4 conservadors.

A Orense: 5 lliberals, 4 conservadors, 1 republicà i 1 catòlic sense cap calificatiu polític.

A Logroño: 4 lliberals, 2 conservadors, 4 republicans i 1 catòlic sense cap calificatiu polític.

A Leon: 5 lliberals, 3 socialistes i 1 conservador.

A Segovia: 6 lliberals, 4 conservadors, 1 catòlic sense calificatiu polític i 1 independent.

A Huesca: 5 lliberals i 1 integrista.

A Burgos: 4 lliberals, 3 conservadors, 1 tradicionalista, 1 catòlic sense cap calificatiu polític i 1 independent.

A Soria: 6 lliberals, 2 independents i 1 conservador.

A Vinaròs: 4 lliberals, 1 catòlic sense cap calificatiu polític i 3 conservadors. Es republicans se queden sense cap Retgidor.

A Tortosa: 10 monárquics i 4 republicans.

A Las Palmas (Canaries): 23 lliberals i 2 republicans.

A Santiago: 7 lliberals, 3 independents i 2 republicans.

A Malaga: 14 republicans, 7 lliberals i 1 conservador.

A Valladolid: 9 lliberals, 9 conservadors, 2 republicans, 2 socialistes, 2 catòlics sense cap calificatiu polític i 1 independent.

A Cartagena: han triuñfat conservadors i lliberals contra's republicans.

A Lleyda: 5 republicans, 2 lliberals, 2 conservadors i 2 jaumistes.

A Girona: 3 conservadors, 2 lliberals, 3 jaumistes, 1 independent i 1 republicà.

A Vic: 3 regionalistes i 2 republicans.

A Vilafranca del Panadés: es de la Dreta han guanyades totes ses majories.

A Sabadell: 6 regionalistes, 3 catòlics sense cap calificatiu polític, 2 republicans «conjuncionistes», 2 lerrouxistes i 1 carlista.

A Reus: 6 lerrouxistes, 4 nacionalistes, 3 possibilistes, 1 conservador i 1 independent.

A Tarragona: 9 de la «Candidatura Popular» (sense color polític), 1 lliberal, 1 conservador, 2 federals i 1 lerrouxista.

¿Com s'explica aqueix triuñf des monárquics demunt es republicans, fins i tot an aquelles poblacions aont feya tant de temps que's republicans guanyaven?

¿Com s'explica aqueixa derrota general qu'han esperimentada es republicans per tot arreu d'Espanya? Per noltros s'explicació es molt obvia, molt clara: qu'Espanya no es revolucionaria; qu'Espanya no va de revolució així com la volen fer es nostros republicans; qu'Espanya ha uberts una mica ets ups ab aqueixes fetes des republicans, socialistes i anarquistes, ab ses vagues i rebumboris d'aquest estiu passat i intents de revolució a Valencia, Bilbao, Saragossa i Barcelona; ells demostren esser grans trequelades de polissons i canalles, inemics d'Espanya, venuts an ets inemics d'Espanya, bons només per moure escándols i rebumboris

contra s'honor d'Espanya i de s'Exercit, contra s'orde i sa propiedat i sa vida des ciutadans. Si, no es duptes: aquells assassins horribles de Cullera han uberts molts d'ups i han fets perdre molts de milenars, pero molts de milenars de vots an es republicanetxos i revolucionaris. Si, aqueixa indecentisima calumnia contra's bon nom d'Espanya i de s'Exercit sobre ses suposades tortures des presos de Cullera, qu'han inventada's lerrouxistes, grans canalles, i qu'han patrocinada tots ets altres republicans, ha fet oy i ha indignada tota Espanya. Per tot això han perdudes ses eleccions es republicans dins casi tota Espanya, gracies a Deu. Més se'n mereixen per indignes, per poques-coses, per miserables.

6.

Ses eleccions a Barcelona.

Pe' s'importancia de Barcelona dins tota Espanya i especialment dins Mallorca, tan intimament relacionada ab aquella gran ciutat p'es vincles tan estrets de sanc, llengo i interessos, pertoca donarne una clarícia més espinzellada de lo que hi suceef ab ses eleccions de diumenge. Ja's sap que's lerrouxisme tenia's seu fort a Barcelona pe'sa seua condició de gran centre fabril aont s'escolen milenars i milenars d'obrers de tots es recones d'Espanya, naturalment revolucionaris perque no tenen res que perdre. Es sa ciutat, ja fa temps, aont s'apleguen més elements revolucionaris. Gracies an això En Lerroux ab so seu gran talent organisador i de sebre-se atreure la gent, qu'es precis regoneixerli, s'era fet l'amo de Barcelona, creants'hi un partit fortissim, que sols la Solidaridat va porer vèncer ab ses eleccions d'abril de 1907; pero an es desembre de 1908 ell torná vèncer la Solidaridat, i acabá per ferse senyor de s'Ajuntament de Barcelona, causa sa toixarrudesa des republicans de l'«Esquerra Catalana» que no volgueren entendre-se ab la Lliga Regionalista, ni an el maig ni an el desembre de 1909, allà ont la Lliga i l'Esquerra, plegades, l'haurien pogut vèncer completament. Una altra forsa hi havia a Barcelona que s'havia de tenir en conte: es carlistes, es de la Defensa Sociali es conservadors. Aqueys elements ja s'uniren ab la Lliga pe' ses eleccions provincials des mars d'enguany, i tots plegats bolearen es lerrouxistes; an es districte aont se presentaren, varen treure tres diputats i es lerrouxistes just un. Idó bé, an aqueixes eleccions derrereres la Lliga Regionalista ab aquells elements de la Dreta, ha presentada batalla an es lerrouxisme per un vent, i n'hi presentá per un altre vent, l'«Esquerra Catalana». ¿Quin es estat es resultat? Que la Lliga ab ses Dretes ha trets 11 Retgidors; es lerrouxistes, altres 11; i es de l'Esquerra, 6. Per lo meteix, resulten: 11 lerrouxistes i 17 no-lerrouxistes; i per lo tant, es lerrouxistes hem perduda sa majoria absoluta que tenien dins s'Ajuntament de Barcelona, aont només tendrán 24 vots, mentres es no-lerrouxistes en tendrán 26. I lo salat es que, en haverhi unes altres eleccions municipals se'n durán es lerrouxistes un'altra esmotxada feresta, si Deu ho vol; i no s'aturarán es barcelonins fins que los haurán agranats de tot an es lerrouxistes de dins s'Ajuntament de Barcelona. Es lo qu'ha mester Barcelona com es pa de cada dia.—Es estada grossa sa victoria que la Lliga ab ses Dretes conseguiren diumenge passat contra's lerrouxisme. Li han presa Barcelona, qu'era's seu fort, es seu baluart, es seu tot. Benissim! Benissim!

Per que 's veja que's lerrouxisme va per avall, fa algun temps, a Bar-

